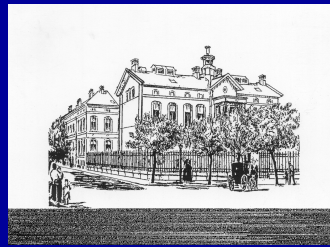

Tartós inhalációs szteroid terápia és a növekedés

- Dr Mezei Györgyi
- Semmelweis
Egyetem
I.Gyermecklinika
- Budapest
- 2002.05.18.

Inhalált szteroid bevezetését javasolják gyermek korban

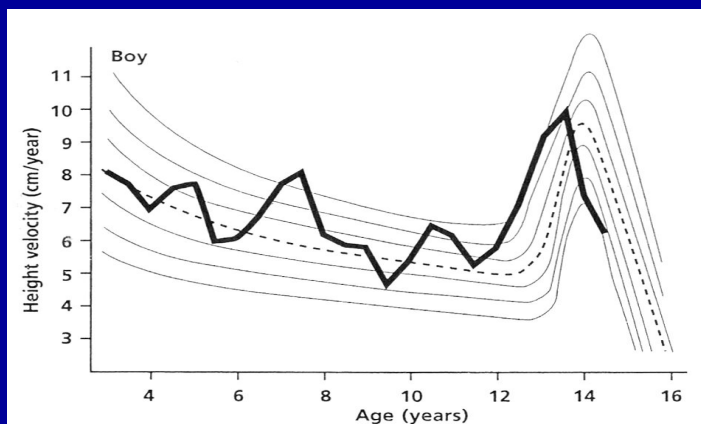
a kezelési ajánlások ha:

- heti 1x-2x jelentkezik tünet,
- roham havi 2-nél többször
- életveszélyes roham után
- rohamok között abnormális légzésfunctió
- a normális életvitelt zavaró tünetek

Növekedés korfüggő komponensei

- 1. Gyors, majd gyorsan csökkenő növekedés 2-3évesek - táplálkozás szerepe nagy
- 2. Gyermekkor 3-11év -endokrin
- 3. Pubertás - növekedési hormon és nemi szteroidok

Hogyan nő az egészséges ?

ICS - NÖVEKEDÉS

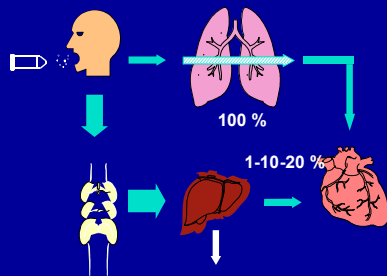
- Általános hatások
- Bioelérhetőség
- Dózis-válasz viszony szisztémás hatásokban
- Hogy nő az asztmás, ha nem kap kezelést?
- Hogyan nő az asztmás ha szisztémás szteroidot kap?
- Hogy nő az asztmás, ha ICS-ot kap?
  - Retrospektív vizsgálatok
  - Prospektív kontrollált
    - Rövid távú (hetek)
    - Közepes távú (hónapok)
    - Hosszú távú (végleges magasság)

Mitől függ az inhalált szteroidok szisztémás aktivitása?

- A bejutott dózis (additív hatások: nazális, externa)
- A szer hatásossága
- Farmakokinetikai sorsa (first-pass májmetabolizmus)
- A lerakódás helye (gyomor-bélrendszer és tüdő)
- Individuális szteroid válaszok

Beléglegzést elősegítő segédeszköz

Az inhalációs szteroidok sorsa a szervezetben

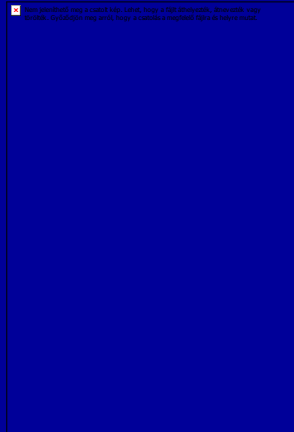
Magas
gastrointestinális
elérhetőség növeli a
nemkívánatos
szisztémás hatást,
3x terápiás index
különbség lehet
Belégző
megválasztás

Hogy nőnek az asztmás gyermekek ha nem kapnak kezelést?

- Nyáron gyorsabb növekedés
- az egymás után közvetkező években nem azonos a növekedés sebessége
- a végső magasságért 34-38%-ban felel 3-4 éves periódus
- Krónikus betegség - késlelteti a növekedést
- Késik a rosszul kezeltnél is
- A pubertás késhet a jól kezelteknél is
- Catch-up növekedés később (szexuális hormonok), de csaknem a normális magasságot eléri

Murray 1976 Lancet, Balfour-Lynn
ADCh.1986, Norjavaara J Pediatr.2000

Milyen hatása van a szisztémás glukokortikoszteroidoknak a növekedésre

- Különböző betegségekben a szisztémás szteroid csökkenti a növekedést, akár 10 cm-rel is, de nőhetnek normálisan is a gyermekek.

Szisztémás szteroid Testmagasság

- 4 prednisolont szedőből, 3 lassan nő
- Nagy adag, 750-1500 BDP, 19 hónap: csökkent a percentil 6/50 gyermeknek. (Delacourt 1991)

Inhalációs szteroidok

- 1973-tól mérsékelt súlyos gyermekkori asztmában
  - Asztmás tünetek csökkennek
  - Exacerbációk száma csökken
  - Légzésfunkció -
  - Életminőség javul (Price)

- Asztmás halálozás csökkenése: évente 6% az 5-14 éves gyermekek körében Angliában Walesben
- Profilaxis,
- és kórházi kezelésnek köszönhetően

Nagyhatású inhalált szteroidok

- Indikáció szélesedés:
- Enyhébb formák
- Fiatalabb gyermekek

Abban a reményben, hogy

- A légzésfunkció romlást,
- Légúti remodellálást kivédjük

Inhalációs szteroidok az asztma terápiájában

Hatásaik:

- Gyulladásos mediátorok termelése csökken
- Gyulladásos sejtek proliferációja, differenciálódása csökken
- Légúti hiperreaktivitás csökken
- β_2 -agonisták iránti érzékenység növekszik

Növekedés megítélése

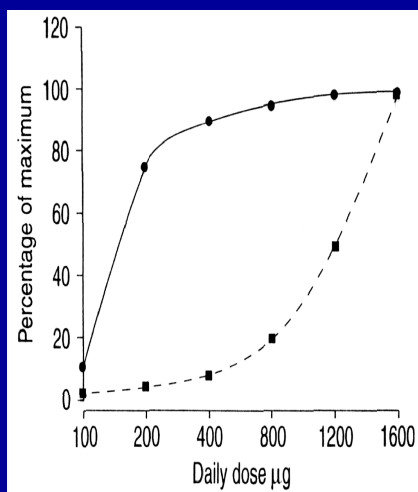
- Rövidtávú - knemometria (alszár hossz)
- Álló magasság: SD szkórok (SDS)
- Növekedés sebessége (cm/év)
- Csontkor
- Végleges magasság: várható magasság
- Biokémiai növekedési markerek

Növekedési markerek

- I. és III. tip. collagén forgalmát az alacsony dózisú p.o. prednisolon és magas dózisú BUD gátolja
- BUD nem érinti a növekedési hormon elválasztást vagy az inzulinszerű növekedési faktor I- vagy az azt kötő fehérje termelődést (*Wolthers 1997*)

Gyulladás elleni és szisztémás hatás dóziszfüggő

- Pulmonális hatás kis dózisonál eléri a maximumát
- Szisztémás hatás nagynál éri el
- Egyéni érzékenységi különbségek, genetikai polymorphismus

Hogyan nőnek az asztmások, ha kapnak ICS-t? RETROSPEKTÍV

- Meta-analízis: 810 gyerek, 21 vizsgálat. ICS hatás a növekedésre nem szignifikáns hatású
- Nem volt összefüggés a terápia, a növekedés károsodása, nagyobb adagú szteroid terápia és hosszabb kezelési tartam között. ICS-os betegek normális magasságot értek el

(Alleen 1994, J. Allergy Clin Immunol)

Hogyan nőnek az asztmások ICS kezelésén?

Prospektív kontrollált vizsgálatok

Rövid távú kezelés

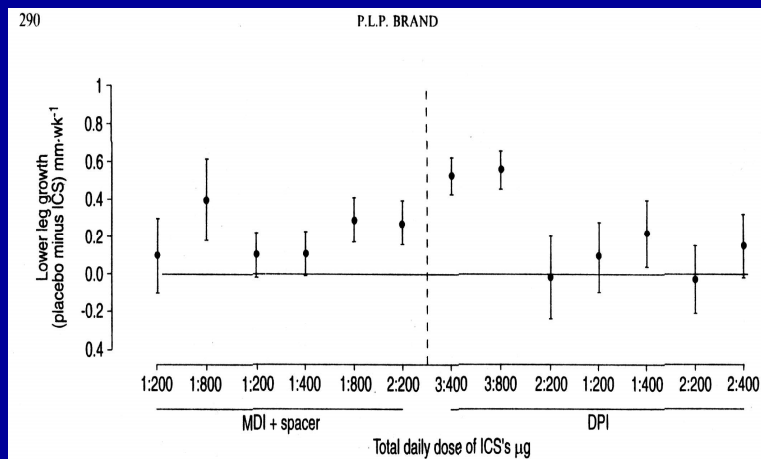
© 2000 P.L.P. BRAND. Minden jog fenntartva. A képek a P.L.P. BRAND tulajdonságai.

- **KNEMOMETRIA**
- Csak rövid táv
- Dózis függően csökken az alszár növekedése (BDP-nál legkifejezettebb)
- napi 1x jobb adni

Knemometriás (2-8 hetes) vizsgálatok

Zéró feletti érték: csökkent az alszár növekedése.

1=BUD, 2=FL, 3=BDP (Brand 2000)

Hogyan nőnek az asztmások?

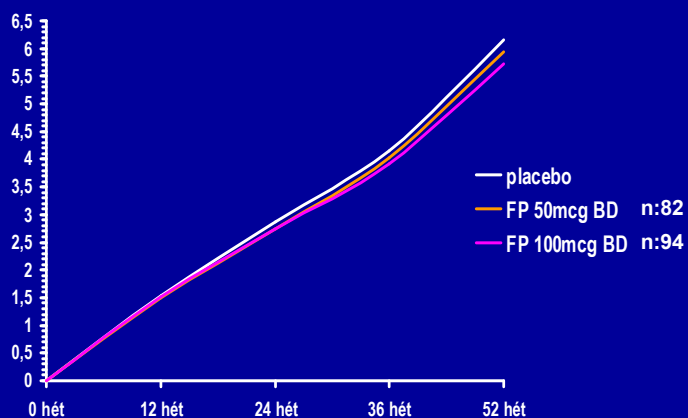
közép távú vizsgálatok

- **BDP 400 μ g/nap** : szign. lassabb növekedés (-1,8cm/év) (4 vizsgálat)
- **BUD**: $\emptyset$ hatás (2 vizsgálat)
- **BUD Inhalált Suspensio**: kis redukció (Skoner)
- **BUD első éve**: - 1.1. cm, mely nem perzisztál 4-6 év múlva (Childhood Asthma management Pr 2000)
- **FP 100** cromolinnal és placeboval szemben: nem csökken a növekedés szign.. (Price 1997, Allen 1998)
- **FP 200**: -0,42cm/év (Allen 2000, Sharek 2000)

Növekedési sebesség

- **A növekedési ráta különbsége :**
- -0,7cm/év, asthmás- placebo (80 egészséges kontroll)
- 0,4cm/év, 600microgr BUD - egészséges,
- **BUD nem érintette a növekedést**
(2 éves periódus) (Merkus 1993)

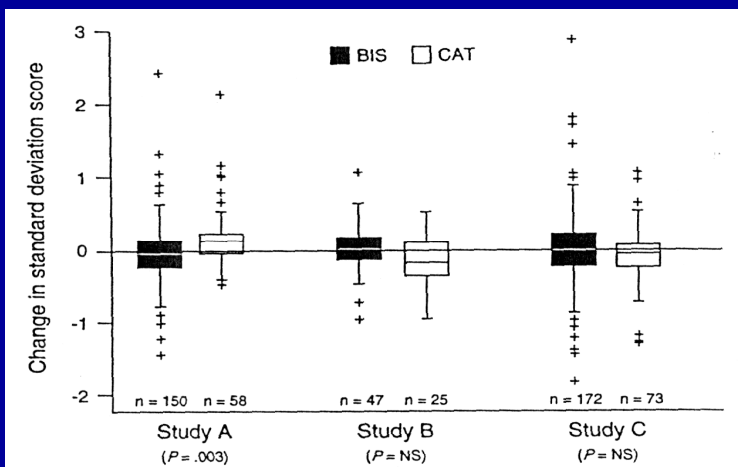
Átlagos testmagasság változás egy évig tartó fluticason kezelés után

König Eur Respir J 1996;9 S23:294s

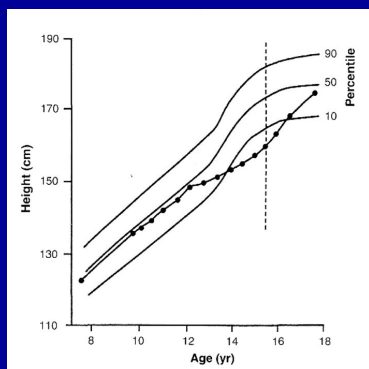
Magasság változás 1 év alatt -

BUD inhalációs suspensió (n:447, BIS) /convencionális asthma kezelés(n:223, CAT), 6hó- 8év, (A csoport:korábban nem kapott ICS-t) Skoner 2001 J All.Clin Immunol.

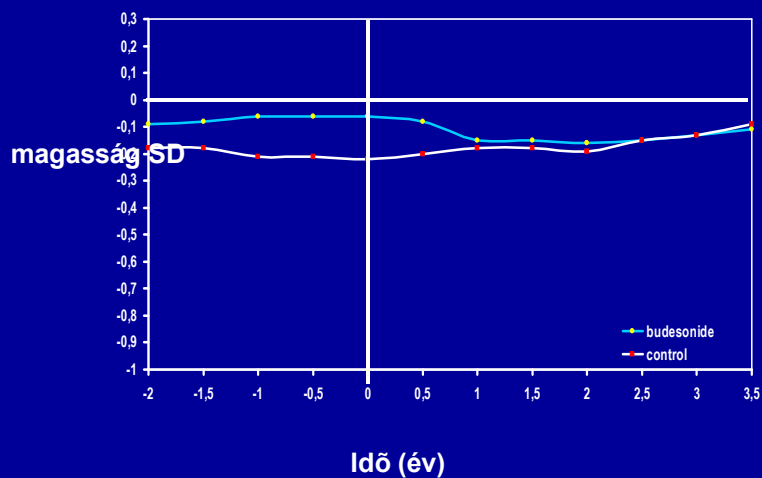
Hogyan nőnek az asztmások a hosszú távú vizsgálatokban -

Végleges testmagasság vizsgálati problémák

- Retrospektív
- Kontroll, aki nem használ ICS - enyhébb beteg
- Várható magasság

Inhalációs szteroid hatása gyermekek hosszútávú növekedésére

Agertoft, Pedersen *Respir Med* 1994;88:373-81.

Várható magasság számítás (Luo)

- Fiú: $45.99+0.78x+0.7$
- Lány: $37.85+0.75x+1.0$
- $X = \text{apa} + \text{anyamagasság cm} / 2$
- Végleges hossz: 15 é koron felül,
ha két éven át 0,5cm/év-nél nem nő többet

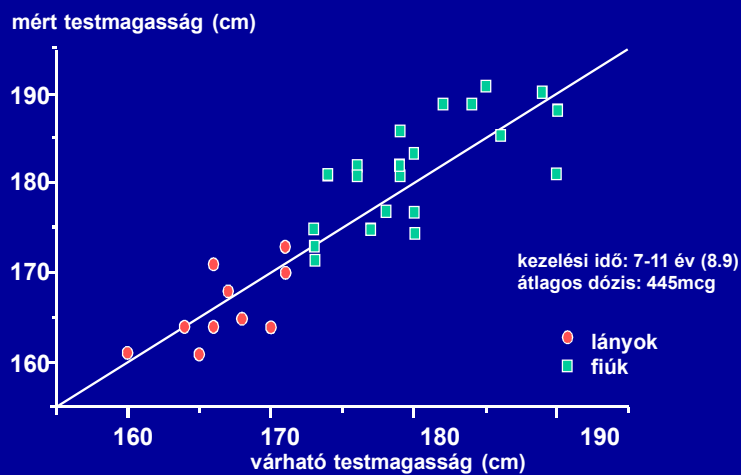
Végleges hossz BDP

Név	N.	Kor az ICS kezdetén	Dózis	Végleges magasság
Balfour-Lynn	26	4-10 év	400-600 μ g	Nem érintett
vanBever	42	5-18	BDP dózis?	Végleges hossz = kontroll, azonban a kontrol csoport jobban meghaladta a várható magasságot
Inoue	61	6-17	300-800	Nem érintett

Végleges hossz: BUD és FP

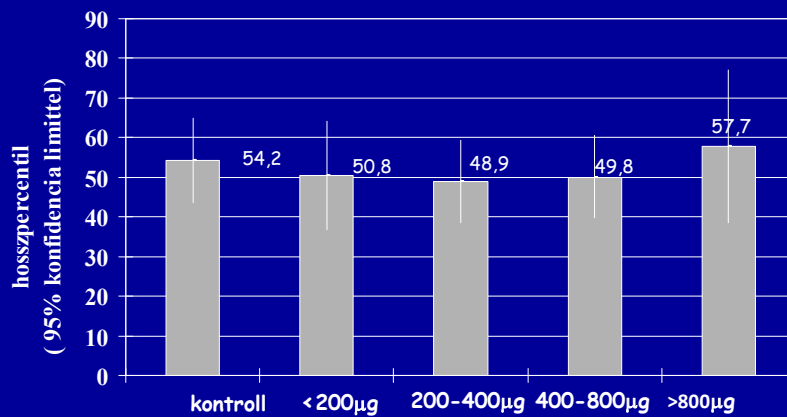
Név	N:	Kor az ICS kezdetén (év)	Dózis μg	Végleges hossz
Agertoft (2000)	142	3-14	110-877 BUD	Nem érintett (végleges hossz-várható: 0,31cm)
Norjavaara (2000)	97	8-20	BDP, BUD, FP 100-400	Nem érintett (Végleges hossz-várható hossz: ICS: 2,6 cm kontroll: 2,5cm)

Pulmicortot használó asztmás gyermekek végleges felnőttkori testmagassága

Agertoft, Pedersen *Am J Respir Crit Care Med* 1998;157(3): A 711

Hosszpercentil átlagok

Mezei, Cserepes, és mtsai 2002

Hogyan nőnek az asztmások? Végleges magasság

- ha lassul is a növekedés rövid távon - ez csak időleges
- **NEM IGAZOLHATÓ** a végleges testmagasság károsodása mérsékelt-súlyos (Silverstein Balfour, Agertoft, van Bever, Inoue,)
- **enyhe asztmásoknál** (Barnes, Brutsche)

A mellékhatások - növekedés- megítélése

- Adverz hatások
- Mérhető szisztémás hatások
- Klinikai jelentőségük megítélendő

Inhalált szteroidok asztmában^(NIH 1997)

- A rosszul kezelt asztma maga is növekedési elmaradást okoz.
- Az inhalált szteroidok növekedésre kifejtett lehetséges de kicsiny rizikóját hatásosságuk jól kiegyensúlyozza.
- 400 microgram/nap alatti inhalált szteroid (BUD, FP) általában nem társul növekedés elmaradással.
- Az adverz hatások dóziszfüggők.

Inhalált szteroidok és növekedés (NIH 1997)

- Magasabb dózisonál, szenzitív módszerrel mért, kis változások klinikai relevanciája nem ismert.
- A magas dózisú inhalált szteroid veszélytelenebb, mint az alternatív orális szteroid

Ajánlás:

- az állapotnak megfelelő dózis-beállítás,
- növekedés ellenőrzés (fél-1 évente)

Gyakorlati következtetések I

- 200 µg/nap alatti dózisonál - Ø
- A rövid távú hatások dóziszfüggők
  - Ha nincs jól kisdagnál:
    - compliance,
    - inhalációs technika,
    - alternatív dg.

Gyakorlati következtetések II

- A rövid és kp. távú (főleg BDP) kezelésnél mért növekedési szuppresszió átmeneti
  - (első év:1cm/év)
- Általában klinikai relevancia nélküli (<400µg/nap)
- Magasságmérés:
  - Első hat hónapban -egy évben
  - 0.25 SDS-nál nagyobb csökkenésnél vizsgálni: csontkort+pubertást

Klinikai szempontok

- A legalacsonyabb hatásos dózist
- Jól megválasztott belégző eszköz-szteroid kombinációban
- Ha nem elég a kisadag, mellé adni valamit.
- Igazi növekedési szuppressziónál sincs ok a szteroid elhagyásra,
- a félelem nem lehet ok, hogy kihagyjuk a nagyhatású kezelést

Brand 2001: